

4 7---0 5
=====

Je opět bezejmenný model známého brněnského modeláře, konstruktéra řady pěkných modelů. Jako plachtař, opravař letecké techniky a do nedávna duši letiště Medlánky, kde působil nepřetržitě od roku 1945. Nejdříve jako letecký modelář po dobu války s partou Kočí, Jančák, Farský, Stýpa, Husička, Bedřich atd. a po roce 1945 jako plachtař. Modelářině však zůstal věrný celý svůj plodný život. Dodnes se zúčastňuje s pěkně propracovanými modely všech akcí pořádané SAM 78. Jeho zájmem jsou větroně a modely s gumovým pohonem. Pro modeláře stejněho ražení zajímajících se o dávnou historii, skreslil několik modelů svých i kamarádů pro zachování či případnou stavbu replik. Sám si některé modely znova postavil a repliky doplnil dnes už nezbytnými prvky, jako determalizátor, skladnost modelu pro přepravu či doplnky z balsy. Jeho modely neměly názvy, ale pouze číselné označení roku vzniku a pořadí modelu v tom roce. V minulosti se pravidelně zúčastňoval modelářských závodů po okolí Brna a Celostátních modelářských soutěží/CMS/ s docela dobrými výsledky.

Model 4705 je neobvyklý v použití pertinaxové trubky na trup. Urychlí to nejen stavbu, ale i svou pevností s menší možností poškození při přistání v hrubém terénu. Jinak je model běžné konstrukce z tuzemských materiálů se sedmibokým průřezem trupové gondoly, dvakrát zalomeným křídlem a výškovkou do "V".

Popis stavby původního modelu:

T r u p - jehož základ tvoří pertinaxová trubka ø20/18 usazená v překližkových přepážkách z překl.1,5mm. Také zadní steven je z překl.1,5 se zářezy pro žebra směrovky z překl.1 a profilem NACA 0012. Steven je lepen šikmo na trubku, natupo. Hlavice slepená ze tří dílů lípy nebo topolu, kde ve středním dílu je prostor pro zátěž. Slepou hlavici tvarujeme včetně zářezů pro podélníky. Hlavní podélník v ose trupu je smrk 5x5, horní a prohnuté ~~xišky~~ podélníky gondoly jsou 3x3 a spodní podélník 4x4 zakončen bambusovým obloučkem 4x4, ohnutý nad plamenem. Mezi přepážku 3 a 4 přivážeme startovací háček z ocel. drátu ø1,5mm. Na spodní podélník 4x4 je přilepená přístavací lyže ze dvou podélníků 3x3, v místě háčku přerušená a zbrošena do tvaru. Na horní straně před křídlem doplníme přechod ze dvou půlpřepážek z překl.1,5 a nahoře deskou z překl.1,5 s léty napříč. Doplníme rohovými výkližky a kolíky z bambusu ø3 pro úchyt křídla k trupu gumou.

S m ě r o v k a - je sestavená z lípové náběžné hrany 4x4, Odtokové hrany 3x6 a spodním obloukem z bambusu 3x3. Všechna čtyři žebra s profilem NACA 0012 jsou vyříznuty z překl.1 a ze steně silné překližky je i podložná deska s léty napříč. Na náběžce i odtokovce jsou přivázány a zlepeny háčky z ocel. drátu ø1, pro úchyt výškovky gumovými oky. Pohyblivá ploška směrovky je ze dvou dílů překl.1, mezi ně vlepíme proužek silonové tkaniny

a dvoramennou páku z překl.1,5mm. Z jedné strany je očko gumičky, z druhé strany táhlo ze silonové nebo syrové niti s malým kroužkem vesopod trupu u háčku, který se při startu navlékne na háček a tahem šňury při vleku se pohyblivá ploška vyrovná. Při vleku jde model rovně a po vypnutí se ploška stáhne gumičkou do předem nastavené zatáčky.

Křídlo - stavěné vcelku s dvojitým vzepětím a lichoběžníkovými uchy zakončené bambusovými oblouky. Všechna žebra jsou z překl.1, vylehčená z profilem G 5 P. Náběžná hrana je lípová o průřezu 5x5, hlavní ze smrku 3x5 nad sebou, pomocná smrk 2x3 nad sebou a odtokovka z lípy 3x10 zbrošená do klínu se zářezy pro žebra. Koncové oblouky jsou z bambusu 3x3 ohnuty do tvaru nad plamenem svíčky. Místa lomení jsou zesílená nákližky z překl.2, doplněná rohovými trojúhelníky. Střed křídla potažen překl.0,6 proti otiskům gumy. Konce křídel mají negativy 3mm.

Výška - je vcelku, stavěna do jednoduchého vzepětí "V" s profilem CLARK-Y 80%. Náběžná hrana je z lípy 4x4, hlavní ze smrku 2x4 nad sebou a odtokovky 2x6, zbrošené do klínu se zářezy pro žebra. Žebra jsou z překl.1 a vylehčené. Střední žebra opatřená výběžky pro poutání gumou jsou z překl.1,5 a bez vylehčení. Střed je zpevněn výkližkem z překl.1,5 a rohovými trojúhelníky. Koncové oblouky jsou z bambusu 2x2 ohnute do tvaru nad plamenem svíčky.

Potah - model je potažen bílým papírem Diplom na trupu a směrovém kormidle. Křídlo a výškové kormidlo je potažen tenkým papírem Flumo. Na náběžné hrany je přilepen červený hedvábný papír, který tvoří i tři ozdobné pruhy na trupové gondole. Po vypnutí potahu vodou je model lakován Celonem do pololesku.

Zálet - při dodržení správných úhlů seřízení a polohy těžiště model zakloužeme z ruky. Pokud spořádaně klouže, zkusíme vytáhnout na šňůru a případné korekce při vleku řešíme změnou polohy flettneru.

Réplika 4705 a její současné úpravy:

Proti původnímu modelu je vybaven determalizátorem /odkllopá VOP/ a balsovou klapkou směrovky, ovládanou chirurgickou nití od vlečného háčku. Pro snadnější přepravu je křídlo dělené, spojené duralovou stojinou 3mm a pouzdra, vlepeného mezi hlavní podélníky, které jsou navíc spojeny ve střední části stojinami z překl.0,8mm. Výškovka je celá provedená z balsy, pro úsporu hmotnosti v zadní části trupu. Gondola je potažená hedvábím a po vypnutí napínacím nitrolakem je na potah přilakována Mikalenta. Křídlo i výškovka je potaženo Mikalentou a vypnuta jedním nátěrem napínacího laku C1106 a vylakován do lesku lakem C1108. Model je ponechán v bílé barvě, jen v ose trupu je nalepen úzký pásek stříbrné folie.

Dle nákresů a podkladů Pavla Lanštiaka zpracoval Raška Zdeněk senior

Pavla Lanštiaka
Zdeněk senior

Rozbor hmotnosti repliky 4705:

část modelu	kostra	potah	lak	dovážení	celkem
trup a směrovka	118	15	11	-	144
křídlo	142	18	20	-	180
výškovka	10	4	4	-	18
C e l k e m	270g	37g	35g	88g	443g

Technická data modelu:

Rozpětí 1800mm
Délka 1150mm
Plocha celkem 38dm²
Hmotnost 443g
Zatížení 11,66g/dm²
Profil křídla G 5 P
Profil výškovky CLARK-Y 80%
Profil směrovky NACA 0012

sepsal Raška Zdeněk

Z. Raška